

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

๑. ประวัติและความเป็นมา

นายสุุดใจ มิไพทูล เกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลักอำเภอหนองไผ่ ด้านไม้ผล (มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง) อายุ ๕๔ ปี ที่อยู่บ้านเลขที่ ๓๑๑ หมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านโชน อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นเจ้าของสวนมะม่วงมีพื้นที่ปลูกมะม่วงกว่า ๓๐๐ ไร่ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตมะม่วงคุณภาพเพื่อการส่งออกตำบลบ้านโชน และคณะกรรมการสมาคมชาวสวนมะม่วงไทย

แต่เดิมบ้านซับชมภู หมู่ ๘ ตำบลบ้านโชน เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นหลัก ประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูง อีกทั้งราคาผลผลิตไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นเชิงเขา จึงปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นสวนไม้ผลคือมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ซึ่งมีราคาสูงกว่ามะม่วงแรด และมะม่วงเขียวเสวย ต่อมาผลผลิตมากขึ้นจึงได้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตผลและต้นพันธุ์มะม่วง เพื่อรวบรวมผลผลิตและมีอำนาจในการต่อรองราคาผลผลิต รวบรวมสมาชิก ๔๔ รายเพื่อขอจัดตั้งกลุ่มและได้รับการอนุมัติจดทะเบียนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตมะม่วงคุณภาพเพื่อการส่งออกตำบลบ้านโชน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุนและพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ขึ้น ในปี ๒๕๕๗ ในแนวคิดตลาดนำการผลิต สามารถผลิตมะม่วงนอกฤดูและส่งออกต่างประเทศ และปี พ.ศ. ๒๕๕๙ นายสุุดใจ มิไพทูล เกษตรกรต้นแบบได้รับรางวัลประกวด GAP (มาตรฐานการผลิตพืชที่เหมาะสม) ไม้ผลระดับประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ทางสำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่ ได้เล็งเห็นว่า มีองค์ความรู้ ประสบการณ์ที่ถ่ายทอดให้กับสมาชิกได้ จึงให้การสนับสนุนและพัฒนาให้ที่นี่เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ขึ้น ซึ่งปัจจุบันได้ปรับปรุงพื้นที่และปลูกพืชอื่นๆ ผสมผสานแบ่งเป็นฐานเรียนรู้ให้เกษตรกรทั้งในและนอกพื้นที่อำเภอหนองไผ่ ให้ได้รับการถ่ายทอดความรู้ จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในแปลงเกษตรจริง

๒. ความสำเร็จตามเป้าหมายของ ศพก.

ศูนย์ ศพก. อำเภอหนองไผ่ ประสบความสำเร็จในการผลิตมะม่วงคุณภาพและการผลิตมะม่วงนอกฤดู โดยใช้เทคนิคการเลือกช่วงเวลาผลิต การตัดแต่งกิ่ง การราดสาร การฉีดพ่นปุ๋ย และมีการลดต้นทุนการผลิต โดยใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ ปุ๋ยน้ำหมักสูตรต่างๆ การแก้ปัญหาเรื่องดินที่ไม่อุดมสมบูรณ์ การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา และบิวเวอร์เรียในการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชควบคู่กับการใช้สารเคมี กรณีที่การระบอบไม่รุนแรง และเลือกการขายแบบกลุ่ม

เพื่อมีสิทธิต่อราคา ทำ MOU กับบริษัทสยามเอ็กพอร์ตรายเดียว ไม่เลือกขายกับหลายเจ้าเนื่องจากมีความเสี่ยง เพราะบางเจ้าผันผวนตามราคาตลาด หรือบางรายก็ไม่จ่ายค่ามะม่วงตามระยะเวลาที่กำหนด และจะส่งผลกระทบต่อ

โดยตรงกับเป้าหมายการผลิต (Green Stock) ทำให้เสียคู่ค้าได้ ทั้งยังมีการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตโดยบรรจุหีบห่อที่ทันสมัย สะดุดตาเหมาะสมสำหรับเป็นของฝากและมีบริการขนส่งถึงผู้บริโภคโดยตรง โดยศูนย์ฯได้เป็นสถานที่ถ่ายทอดความรู้ด้านกระบวนการผลิตมะม่วงคุณภาพเพื่อการส่งออกและการเกษตรอื่นๆ ซึ่งมีเกษตรกรต้นแบบเป็นวิทยากรให้ความรู้ มีหลักสูตร ฐานเรียนรู้ และแปลงเรียนรู้ แก่ชุมชนและผู้สนใจตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาต่อยอดได้

๓. ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

๓.๑ ทราบข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ตนเองอย่างดี เพื่อใช้ในการวางแผนการผลิตอย่างถูกต้อง และแผนการผลิต สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๓.๒ เป็นผู้มีความมานะ อดทน ขยันขันแข็ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

๓.๓ หมั่นหาความรู้ ศึกษาดูงาน เข้ารับการฝึกอบรมจากหน่วยงานที่สามารถให้ความรู้ได้เพื่อสะสมประสบการณ์จนสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่สามารถพึ่งตนเองได้

๓.๔ มีการหมุนเวียนนำสิ่งที่เหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์

๔. แผนการพัฒนา ศพก. ในอนาคต

๔.๑ พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรืออยู่ในเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชน บ้านซัชมภู หมู่ ๘ ตำบลบ้านโกชน์ เนื่องจากตำบลบ้านโกชน์มีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรณีวิทยาและทางธรรมชาติ คือ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติบ้านโกชน์ และสวนรุกขชาติซัชมภู(น้ำตกซัชมภู)

๔.๒ ผลักดันสินค้าหลัก(มะม่วง)ให้ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์: GI ซึ่งแต่เดิมพื้นที่ตำบลบ้านโกชน์ เคยเป็นถิ่นมหาสมุทรหรือทะเลมาก่อนจึงมีแร่ธาตุที่สำคัญ คือแมกนีเซียม เป็นธาตุอาหารพืชสำคัญในไม้ผล เป็นส่วนประกอบของคลอโรฟิลล์ ช่วยสังเคราะห์กรดอะมิโน วิตามิน ไซมัน และน้ำตาล ช่วยเสริมสร้างให้พืชสังเคราะห์แสงได้ดี

๔.๓ พัฒนาศูนย์ให้มีการดำเนินงานตาม BCG Model และมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรใช้ในศูนย์มากขึ้น เช่น ระบบการให้น้ำอัตโนมัติ ระบบเซ็นเซอร์รายงานสภาวะแวดล้อมในแปลง